

Geny ogłoszeń
za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a swiateczne 25 proc. drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

wy-
sie

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
ul. św. Anny 12
Tel.
6.16.64
6.14.97 L
Konto czeków
P.K.O. Katowice

ODDZIAŁY:

KIELCE, Marsz. Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BEDZIN, Malachowskiego 74; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Miłowińska N. 5; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7.13.66

Wojska rządowe zdobywają Oviedo

Milicja wykonuje liczne egzekucje

MADRYT, 15. 10. PAT. Według doniesień z Oviedo, oblegający miasto górnicy zajęli szpital w dzielnicy Corredoria oraz dzielnicę Rumin, gdzie znajdują się koszary artylerii, rzeźnia i fabryka zapalek. Powstańcy wycofują się poniesli ciężkie straty. W części zachodniej Asturii wojska rządowe zdołały powstrzymać kolumny powstańcze maszerujące z Galicji na północ obleżonym w Oviedo. Podczas ostatnich walk na tym odcinku powstańcy mieli

1.000 ZABITYCH I RANNYCH

Uchodźcy, przybyli z Hiszpanii do St. Julia de Loria na terytorium Andory, opowiadają, że w miejscowości Laseo Urgell w Katalonii milicja

ROZSTRZELAŁA 24 OSOBY

z pośród różnych sfer społeczeństwa. Uciekinierzy opowiadają także, że w ub. tygodniu zabito żonę straconego pułkownika pewnego rusznikarza i jej 3 letnie dziecko. Wojska rządowe wzięły poza tym licznych zakładników.

Syndykalistyczny dziennik „Solidarité Cuieriere“ donosi, że na froncie aragońskim

PONTIŚL ŚMIERĆ ANARCHISTA FRANCUSKI

Emil Cottin, który wkrótce po zakończeniu wojny światowej dokonał zamachu na Clemenceau. Cottin służył po stronie wojsk rządowych w t. zw. kolumnie międzynarodowej, na której czele stoi znany anarchista Deurritti.

Według korespondenta Havasa w mieście Huerea panuje spokój. Ludoność, która wynosiła 20.000, zmalała do 1/4. Baterie, umieszczone w centrum miasta, ostrzeliwują pozycje wojsk rządowych. Miasto zamieniło się w prawdziwy obóz warowny. Okopy obu walczących stron oddalone są od siebie o 150 metrów.

Próby powstańców, zmierzające do rozproszenia wojsk rządowych pod Bawelens, zawiodły. Wojska rządowe posunęły się naprzód. Batalion rządowy jest o 1,5 km. od Huerea. Na brzegu rzeki Flument.

POWSTAŃCY COFNĘLI SIĘ.

Gen. de Llaro w przemówieniu, wy-

Rozwiązanie stronnictwa socjalistycznego w Gdańsku

GDANSK, 14. 10. PAT. Prezydent policji gdańskiej rozwiązał z natychmiastową ważnością stronnictwa socjalistyczne oraz wszelkie jego organizacje. Rozwiązanie nastąpiło, jak podaje prezydium policji, na zasadzie par. 2 ustawy o stowarzyszeniach, wobec nielegalnego posiadania broni i naruszenia postanowień przeciw sabotażowi.

320 chat zalaza woda

BIALOGRÓD, 14. 10. Wskutek długotrwałych deszczów jezioro Skutari wystąpiło z brzegów.

Sześć wsi przybrzeżnych z 320 chatami znajduje się pod wodą.

głoszonym przez radio oświadczył, że na odcinku Siguensa wojska rządowe straciły 146 zabitych. Oddziały rządowe, które schroniły się koło katedry, **BRONIA SIĘ ENERGETYCZNIE**, zostały jednak okrążone. W rejonie

Teruel oddziały powstańcze zepchnęły kolumnę rządową i zdobyły 3 miejscowości. Kolumna powstańcza, operująca w rejonie Kadyksu, posunęła się o 7 km. naprzód, odrzucając oddział rządowy, który stracił 77 zabitych.

Dwa główne żądania Niemiec w sprawie Locarna

LONDYN, 14. 10. PAT. W Londynie otrzymano wiadomość, że odpowiedź niemiecką na notę brytyjską w sprawie konferencji lokarnenskiej nie należy się spodziewać wcześniej, jak w końcu października.

Rząd niemiecki pragnie przeczekać wizytę włoskiego ministra spraw zagranicznych, który 20 października przybywa do Berlina. Nota niemiecka będzie rzekomo przed wysłaniem jej do Londynu omówiona z ministrem Ciano. Prawdopodobnie doręczy ją rządowi brytyjskiemu ambasador Ribbentrop, którego przybycie do Londynu spodziewać się należy za dwa tygodnie.

Ambasador Ribbentrop, który będzie w Londynie dalsze dyplomatyczne rozmowy, mające przygotować konferencję, będzie obecny w Berlinie podczas narad z ministrem Ciano, w których ma być uzgodniona wspólna taktyka Niemiec i Włoch.

Jak słychać, rząd niemiecki ma być obecnie skłonny do jak najszybszego podjęcia rokowań o nowe Lokarno i wysunąć ma główne dwa żądania. 1. całkowitego oderwania przyszłego Lokarna od traktatu wersalskiego oraz uchylenia tych postanowień paktu francusko-sowieckiego, które — zdaniem Niemiec — kolidują z zasadą Locarna.

Płyną ofiary

na pomoc zimową bezrobotnym

WARSZAWA, 15. 10. PAT. W dniu wczorajszym przedstawiciele Związków Zawodowych Ubezpieczalni Społecznych, oraz Związku Farmaceutów i Lekarzy, zatrudnionych w Ubezpieczalniach Społecznych uchwaliли wezwać ogół pracowników Ubezpieczalni Społecznych do wzięcia udziału w akcji pomocy dla bezrobotnych w formie pieniężnej.

Jako minimum opodatkowania się na ten cel przyjęto dla pracowników zarabiających od 200—400 zł. netto pół proc. poborów miesięcznych, a zarabiających ponad 400 zł. miesięcznie 1 proc. na okres 5-ciu miesięcy.

Ze swej strony Zakład Ubezpieczeń Społecznych i inne instytucje ubezpieczeń społecznych wezmą udział w tej akcji w miarę możliwości budżetowych.

200 dni głodowania

Niezwykły protest fakira

BOMBAJ, 14. 10. Asceta z sekty Dżajnów z Pundzabu Muni Shri Misrilalii pości od 200 dni, protestując w ten sposób przeciwko sporom pomiędzy różnymi sektami i chce je nakłonić do zgody. Od 57 dni asceta ten nie wziął do ust ani kropli wody. Leży on w jednej z izb Bombaju na desce.

Grómadzi się koło niego tłum, obserwując z podziwem wynędzniały szkielet ascety, który z trudem może usiąść.

Lekarze badają go, stwierdzając, że wprowadzić puls głodomora jest ślaby, ale żadne zmiany w organizmie nie zachodzą.

Muni Shri Misrilalii ma lat 47, a od 25-go roku uprawia ascetę, kształcąc się w sztuce jogów. Jest to, o ile wiadomo pierwszy wypadek głodowania bez przerwy w ciągu 200 dni i życia w ciągu blisko 50 dni nawet bez wody.

WYRODNY OJCIEC

zwałił winę na nieletniego syna

WARSZAWA, 15. 10. W Dąbrowie Górniczej Leon Żurka zabił nożem niejakiego Świdzińskiego, który miał za targ z przyjaciółką Żurka, kobietą lekkiem obyczajów. Żurka w sądzie zwałił winę na swego 16-letniego syna, twierdząc, że to on popełnił zabójstwo, jednakże rozprawa wykazała całkowitą kłamliwość oskarżenia syna i sąd skazał Żurka na bezterminowe więzienie.

Na ten wymiar kary złożyło się wykreśne tłumaczenie Żurka, który chcąc ratować siebie, pogrążył nieletniego syna, z całkowitym rozmysłem stwarzając się wsadzić go do więzienia.

Ponieważ syn Żurka, nalogowy złodziej, był obecny przy zabójstwie Sąd Apelacyjny zmniejszył karę do 12 i pół lat więzienia.

Wizyta min. Becka w Paryżu

PARYŻ, 15. 10. Minister spraw zagranicznych Józef Beck przybył wczoraj rano do Paryża.

W kołach dyplomatycznych podkreślają doniesienie znaczenie rozmów prowadzonych obecnie w Paryżu.

Wizyta ministra Becka w Paryżu wzbudziła w londyńskich kołach dyplomatycznych dużą uwagę.

„Daily Telegraph“ uważa, iż jest ona logicznym dalszym ciągiem rozmów prowadzonych z premierem Francji w Genewie. Ogólnie zaś oczekuje się bardzo wiele z tego ponownego zetknięcia się polsko-francuskiej polityki i dyplomacji, uważając je, jako uzupełnienie zbliżenia militarnego, który w ten sposób przez wizytę gen. Rydza Smigłego w Paryżu.

Ustąpienie wicemin. skarbu Lechnickiego

WARSZAWA, 15. 10. W dniu wczorajszym wiceminister skarbu Lechnicki wniósł wczoraj na ręce p. wicepremiera Kwiatkowskiego podanie o zwolnienie go z zajmowanego stanowiska. Do tej chwili nie wiadomo, czy dyktando została przyjęta.

TAJFUN

zatopit 16 z podwodną

MANILLA, 14. 10. Kapitan łodzi motorowej zameldował, że w pobliżu Sigujor, tajfun zatopił jego łódź.

Zatonęło 42 ludzi z pośród pasażerów i załogi. Uratowano tylko 15 osób.

Przerwa w pracach koło budowy kopca Marszałka

KRAKÓW, 14. 10. PAT. Z powodu trwającej od kilkunastu dni fatalnej pogody, prace około budowy kopca Marszałka Józefa Piłsudskiego na Sowińcu zostały wstrzymane na wysokości 27 metrów od podstawy kopca.

W ostatnich dniach przeprowadzono drenaż kopca i umacnianie szkarp. Po ustaleniu się pogody dalsze prace nad kopcem będą niezwłocznie kontynuowane.

Zmiany w sądownictwie

WARSZAWA, 14. 10. PAT. Pan Prezydent R. P. mianował w dniu 10 października sędziego Sądu Apelacyjnego w Katowicach Zygmunta Kerekjarta sędzią Sądu Najwyższego i sędziego Sądu Okręgowego w Katowicach Nodzyńskiego sędzią Sądu Apelacyjnego w Katowicach.

Lot dokoła ziemi

dziennikarzy amerykańskich

MANILLA, 15. 10. Wczoraj przybyli tu dziennikarze amerykańscy, odbywający lot dokoła ziemi. Powitał ich m. in. lord Rothermere, oświadczając, że gotów jest złożyć się z wydawcami amerykańskimi o milion dolarów, że dziennikarze angielscy odbędą taki lot w krótszym czasie niż amerykańscy, trzymając się trasy argielskich linii komunikacji handlowej.

Wydawcy amerykańscy jeszcze nie odpowiedzieli na wyzwanie.

Wygraliśmy

na numer 154269
na numer 185547

Wznanej i szczęśliwej KOLEKTURZE

EUG. KORZUSZARZA

KATOWICE, DYREKCYJNA 10

ODDZIAŁY: BIELSKO, MIKOŁÓW, RYNEK 12
MYSŁOWICE, RYBNIK, SIEMIANOWICE
PILSUDSKIEGO 1 SOBIESKIEGO 3 BYTOMSKA 3

Konto P. K. O. 303.868
Zamówienia listowne załatwia się odwrotną pocztą.

Na szpaltach pism

DEFRAUDACJE

„Depesza“ poświęca niezwykle ostro w tym felietonie zagadnieniu defraudacji urzędniczych. Punktem wyjścia jest sławny proces urzędników skarbowych z Krzysztoforskim na czele.

Mamy wrażenie, że Główny Urząd Statystyczny zaniedbał pewnej pracy. Należałoby koniecznie obliczyć — ile od roku 1918 popełniono w Polsce defraudacji.

Wiele Skarb na tym straci. Przypomnieć społeczeństwu ich nazwiska. Skąd się wzięli na urzędach. Jak przeprowadzono ich sprawy. Z czyjej protekcji urzędowali. Do której to należeli partii. Ile sobie latek liczyli. Jakimi mieli orderami. I co się z nimi dziś dzieje. Jakiej mają stanowiska społeczne. Czy im czasem krzywdy nie wyrządzono. Jeżeli są w więzieniu, to czy mają należyte wygody i zdrowe pożywienie.

Autor felietonu jest skłonny nawet wyręczyć Główny Urząd Statystyczny w tej pracy, jakkolwiek uświadomił sobie, że za to dzieło nie otrzyma wyróżnienia od — Polskiej Akademii Literatury.

Ciekawe są konkluzje. Otóż „Depesza“ proponuje, by kontrolerami skarbowymi byli ludzie po sześćdziesiątce, którzy piją, karty, wyściągają i tak dalej mają już poza sobą. By urzędników skarbowych było 4 razy mniej, ale by byli dwa razy lepiej płatni. By do kryminału dożył defraudant i nie szedł zawsze z żoną. By urzędnik, mający do czytania z pieniędzy, musiał należeć do jednej z partii lewicy czy prawicy, bo wówczas jego przeciwnicy polityczni będą mu dobrze patrzyli na palec. No i trudniej o znowę między ideowymi przeciwnikami...

Z KRAJU

NOWE DEFRAUDACJE W RADOMIU

Jeszcze nie zdołał się wielki proces defraudantów skarbowych, a już mamy do zanotowania ujawnienie nowych wieloletnich nadużyć w Radomiu.

Stwierdzono, iż sekretarz Urzędu Ziemskiego w Radomiu, Zygmunt Porzycki, popełnił defraudację kilku tysięcy złotych na szkodę tej instytucji.

Porzycki inkasował od okolicznych chłopów należności za secalenia, przy czym sum tych nie wpłacał do kasy urzędu.

Aresztowany Zygmunt Porzycki był znanym graczem w karty, bywalcem klubów.

Aresztowanie Porzyckiego wywołało zrozumiałą sensację w Radomiu,

Groźby, podstępny i oszustwa

Metody sekwestраторów radomskich w ściąganiu należności

W 10-tym dniu procesu radomskiego przewód sądowy w zeznaniach ziemian ujawnił potworne stosunki, jakie panowały między nimi, a urzędem skarbowym.

Świadek Jan Helbich, właściciel

konary i jego administrator, Kreczmar, opowiedzieli sądowi wprost nieprawdopodobne historie.

W roku 1934 o zmroku zajechał do dworu w Konarach sekwestратор Salwa i zażądał od p. Helbicha wpła-

cić trzech ostatnich rat za Pożyczkę Narodową. Ze względu na trudności finansowe, p. Helbich prosił o odroczenie terminu wpłaty, przy czym wyraził wątpliwości, czy wolno jest za niezapłacone raty Pożyczki Narodowej robić zajęcia.

Odpowiedź Salwy brzmiała, że wprawdzie tego nie wolno robić, ale... przecież Helbich ma zaległe podatki i jeśli nie zapłaci Pożyczki, to urząd skarbowy tak go uzadzi, że tego końca życia nie zapomni.

Pytał się przy tym, co można by zająć, aby zabezpieczyć dotrzymanie przyrzeczonego terminu wpłaty. Wreszcie rozmowa zesłała na tematy ogólne przy czym Salwa w sposób bardzo czynny wywiedził się o tegorocznych zbiorach a potem zaproponował Helbichowi, by dał mu podpis na protokole zajęcia in blanco. P. Helbich po dłuższym namyśle zgodził się na to.

Ostatecznie Salwa w uzyskanym w ten sposób protokole zajęcia umieścił opis tegorocznych zbiorów i zagroził zwózką. P. Helbich w czas zapłacił raty. Minął pewien okres czasu, a urząd skarbowy znów rozpoczął atak na Konary.

Sekwestратор otrzymał wyraźne polecenie, aby dokonał zajęcia i zwózki wszystkich mebli we dworze. Mimo, iż p. Helbich chciał wpłacić część należności, zwózka została dokonana i to w taki sposób, że

protokół p. Helbich podpisał na podłożu kłęcząc, gdyż ani jednego krzesła nie zostawiono we dworze.

Zeznania świadków w dniu wczorajszym poświęcone były wyłącznie sekwestраторowi Salwie, którego dźwiałność w oświatleniu tych zeznań nabiera coraz wyraźniejszego kolorytu. Mian. zeznawano, że Salwa w czasie swego pobytu w Przytyku zatrzymywał się w podejrzanej spełnie, i że nawet w czasie urzędowania znajdował się w stanie podehmielonym wraz ze swą przyjaciółką, młodą Żydówką.

Świadek Kozłowski, wójt gminy Potworów, który został oszukany przez Salwę na 50 zł. bezstronnie stwierdza, że w wykonywaniu egzekucyj Salwa był nie zastąpiony. Pewnego razu...

wyrzucił kobietę, drzwi, futrynę i krowę na dwór i przeprowadził liwiarstwo.

Przy uporczywych

BOLACH GŁOWY

Stawia się przeciwko...

PISZCZOŁKA

W sprawie ubezpieczenia od wypadków i chorób zawodowych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił szereg wytycznych dla lekarzy rzeczoznawców w zakresie ubezpieczenia od wypadków i chorób zawodowych.

Zgodnie z przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym, za wypadki w zatrudnieniu należy uważać wypadki przy pracy,

jak również wypadki przy domowym lub innych zajęciach, do których ubezpieczony użyty został przez pracodawcę, lub inną osobę, której podlega z powodu swego zatrudnienia. Dotyczy to również wypadków przy przechowywaniu, czyszczeniu, naprawie i przenoszeniu narzędzi pracy, chociażby dostarczanych przez zatrudnionego. Za wypadki w zatrudnieniu uważa się również wypadki w drodze do pracy i z pracy, a u osób, zatrudnionych w przedsiębiorstwach i zakładach związanych z przewozem osób lub rzeczy,

również wypadki poza granicami Rzeczypospolitej, jeżeli osoby te przebywają tam w związku z ruchem środków przewoźnych.

Wypadek w rozumieniu ustawy jest to nagle zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, które zaszło z powodu zatrudnienia i wywołało pośrednio lub bezpośrednio śmierć, obrażenie ciała lub chorobę pracownika. „Nagłość“ nie musi trwać tylko moment lecz może trwać nawet dłużej kilka godzin, najdłuższej jednak

jedną dniówkę np. przy odparzeniach, odgwieceniach i t. d.

Związek przyczynowy między wypadkiem a śmiercią, obrażeniem ciała lub chorobą musi być udowodniony albo co najmniej z największym prawdopodobieństwem naukowo uzasadniony.

Grzeszolski studiuje chemię przed procesem apelacyjnym

Ustalony już został skład kompletu sądu apelacyjnego w procesie apelacyjnym Pawła Grzeszolskiego, skazanego na dożywotnie więzienie pod zarzutem otępienia swych dzieci talem.

Rozpoczynającej się w Warszawie, w dniu 23 bm. rozprawie przewodniczyć będzie sędzia Kramer, referentem zaś wyznaczony został sędzia Kalfal. Trzecim w komplecie sędziowskim będzie sędzia Chwaliłóg.

Osk. Grzeszolski, przebywający od dwu tygodni w jednym z więzień warszawskich wystąpił do sądu z prośbą, by podczas rozprawy pozwolono mu na noszenie cywilnego ubrania zamiast stroju aresztanckiego.

Grzeszolski, który bardzo skrupulatnie przygotowuje się do procesu, otrzymał pozwolenie na sprowadzenie kilku książek

z dziedziny chemii.

Dobrana para złodziejska schwytana w Sosnowcu

Ostatnio Zagłębie Dąbrowskie poczęli nawiedzać różnego rodzaju osobnicy, hochsztaplerzy i złodzieje widząc tu teren do swoich operacji.

Policja zagłębiowska ma w związku z tym wiele pracy.

Wczoraj zatrzymana została naprzekąd w Sosnowcu dobrana para kochanków: Abraham Blanenberga z Lwowa i Eugenia Siekaniec z Poznania, którzy przyjechali do Sosnowca celu

dokonania kradzieży.

Blanenberga i jego kochankę przekazano władzom sądowym.

W Będzinie zatrzymani zostali Władysław Lasocki, zamieszkały w Będzinie przy ul. Krakowskiej 70 i Władysław Kwiecień, zamieszkały w Będzinie przy ul. Kościuszki.

Są oni podejrzani o dokonanie kradzieży mieszkaniowej u Blima Zaunera, przy ul. Zawała 14.

Kwiecień i Lasocki przekazani zostali władzom sądowym.

O KONTROLĘ CEN

artykułów pierwszej potrzeby w Zagłębiu

Zwróćmy już uwagę na zwykłe cen artykułów pierwszej potrzeby w Zagłębiu Dąbrowskim.

Sprawa ta dla szerokiej rzeszy robotniczych jest

bardzo ważna.

Zwyczajna cen postępuje obecnie na przód i już obecnie cena mąki wzrosła o 30 proc.

Jak się dowiadujemy, sprawą tą został zainteresowany p. wojewoda kelecki dr. Dziadosz. Chodzi o to, aby władze wydały zarządzenie, celem kontroli cen

artykułów pierwszej potrzeby. Chodzi tu bowiem o to, aby ten ten

cji zwykłej nie wykorzystali różnego rodzaju

spekulanci.

Zaznaczyć należy, że warszawskie władze administracyjne kontrolują sklepy z artykułami pierwszej potrzeby, sprawdzając czy wywieszone są cenniki i czy na towarach są ujawnione

odpowiednie ceny.

W wyniku przeprowadzonej akcji ukarano

kilkaset osób.

Przydałaby się i u nas ścisła kontrola cen.

Nieporozumienia małżeńskie przyczyną samobójstwa

26-letnia Paulina Bańcerkowa, zamieszkała w Sosnowcu przy ul. Kamiennej 12

posprzeżala się z mężem.

Pod wpływem zdenerwowania poleca mężatkę postanowiła popełnić samobójstwo i w tym celu wypita znaczną

dozę

esencji octowej.

Desperatkę przewieziono na karancję do szpitala Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu.

Życiu Bańcerkowej nie zagraża niebezpieczeństwo.

„Instrukcje” Miasto kościołów i przemysłu

Kilka wiadomości o stolicy Hiszpanii

Organ międzynarodówki komunistycznej na Polskę w nr. 9 podaje szczegółową instrukcję dla komunistów, działających w Polsce. Warto się z treścią tej instrukcji bliżej zapoznać — wyraźniej wtedy uwypuklą się te czy inne działania w poszczególnych ośrodkach skupień społecznych i politycznych; być może zapoznanie się z tymi instrukcjami uczyni bardziej ostrożnymi te czynniki, które często stają się bezwiednie narzędziami akcji komunistycznej, zbyt pochopnie używając agitacji słowa, hasłom pozorowanie piękne brzmiącym.

Instrukcja ta, zatytułowana jest „Zadania K. P. P. w świetle uchwał VII Kongresu Międzynarodówki Komunistycznej”. Wskazuje ona zaraz na wstępie na konieczność „ogarnięcia masowych organizacji robotniczych i chłopskich” oraz „podniesienia aktywności wszystkich organizacji antyfaszystowskich”.

Instrukcja unika wszelkich innych określeń, znanych ze słownika socjalistycznej doktryny. Wszelkie ruchy wrocie komunizmowi nazywa poprosu ruchami faszystowskimi.

Następnie instrukcja zaleca „zerwanie z zasklepieniem kółkowym” i przeniesienie akcji w organizacje masowe. Komuniści więc otrzymuje polecenia wchodzenia do różnych organizacji, uzyskiwania zaufania kierowniczych sfer organizacji przez pracę „dla dobra ludu”. Szczególny nacisk kładzie instrukcja na opanowanie związków zawodowych robotniczych. Komuniści w związkach tych „są” się stać dobrymi „praktykami”.

W tej akcji opanowywania związków zawodowych instrukcja nie czyni żadnych wyjątków. Objęte nią być mają zarówno związki chadeckie, enperowskie, polskie, jak „faszystowskie” Z. Z. Z. Instrukcja chce nazwać komunistów w tej akcji „lewicowymi robotnikami”. Są oni obowiązani przeprowadzić masowy werbunek do związków na terenie każdego zakładu pracy.

Niemniej dużą uwagę przywiązuje instrukcja do działalności wewnątrz związków pracowników umysłowych. Każde ona zmusza do powiązania ich z robotniczymi organizacjami celem skoordynowania walki wspólnej robotników i pracowników umysłowych.

Komuniści przyznają się do tego, iż ich robota na wsi nie ma powodzenia. Dlatego instrukcja nakazuje zwrócenie szczególnej uwagi na rozwój „frontu ludowego” na wsi, polecając zwiększenie działalności komunistów i „lewicowych chłopów” we „wszystkich gospodarczych, spółdzielczych, kulturalno-oświatowych i sportowych organizacjach chłopskich”.

Jakież dalsze zadania stawiają sobie komuniści?

„Czołowym zadaniem Komunistycznego Związku Młodzieży w ruchu młodzieży robotniczej jest osiągnięcie zjednoczenia z młodzieżowymi organizacjami socjalistycznymi. Akcja zjednoczeniowa wśród młodzieży robotniczej powinna iść

Walki o stolicę Hiszpanii wchodzą w okres decydujący. Nie dziwnego, że zainteresowanie rośnie z każdym dniem. Jak wygląda stolica obecnie krwawiącego się kraju? — Madryt leży nad małą rzeczką Mauzanares, przez którą jest przerzuconych

siedem mostów.

Łączących przedmieścia z właściwym miastem. Samo miasto składa się ze starej dzielnicy, dzielnicy handlowej z wąskimi uliczkami, z nowej dzielnicy stykającej się z dzielnicami Argielles na zachodzie, Salamansa na wschodzie, które należą do pięknych zdrowych części miasta. Natomiast południowa część miasta jest zaniedbaną i niezdrową. Nowa dzielnica są otoczona przebiegającą promenadą „Paseo de Ron-

da”. Przedmieścia noszą nazwy: Extra radio, Mondoa, Suatro, Caminos (dzielnica robotnicza) Prosperidad.

Do czasu rewolucji Madryt posiadał 61 kościołów i 45 klasztorów.

Do najstarszych i posiadających liczną dzieła sztuki zaliczają się katedra San Isidro (1651), San Francisco el Grande (1261—1284), San Andreas de los Flamencos, San Jeronimo el Real (około 1460 r.). Z publicznych gmachów należą do większych, okazałe zbudowanych b. zamek królewski, następnie siedziba prezydenta republiki oraz muzeum narodowe, pałac rządu republiki, Kortezy, pałac sprawiedliwości, sześć gmachów mieszczących ministerstwa, gmach poczty, ratusz, giełda, mennica, olbrzymie cztery hale

targowe, rzeźnia, bramy Tore Puerta de Alcalá i Puerta de Toledo. Madryt posiada

80 dużych placów,

nazwanych po rewolucji, podobnie jak ulice nowymi nazwami. Placów wysiegowych posiada Madryt trzy, aren do walk z bykami również trzy. Z pomiędzy parków, najpiękniejsze są: park im. króla Alfonsa XII (nazwa zmieniona), park madrycki, Casa de Campo, park zachodni, Retiro, ogród botaniczny i zoologiczny. Poza tym miasto zdobi przeszło 60 pomników oraz monumentalnych studni.

Madryt jest miastem przemysłowym, posiada rządowe fabryki tytoniu i dywanów, garbarnie, dalej fabryki wyrobów żelaznych i miedzianych, cynkowych, z brązu, skórzanych, guzików, porcelany, chemikali, mebli, korków, wozów, rękawiczek, zapalek, parasoli i t. p. Centralne instytucje kulturalne, handlowe, izby krajowe i międzynarodowe mają tam swoją siedzibę.

Madryt jest ważnym węzłem kolejowym. Z dwunastu linii kolejowych ważniejsze są prowadzące do Portugalii, na San Sebastian — Paryż, Barcelona—Marsylia, Sadiz Sewilla i Alicante. Madryt posiada trzy duże dworce osobowe,

kolej podziemną,

zbudowaną w r. 1909, według spisu z 1935—35.000 dorożek samochodowych dużą radiostację i lotnisko. W r. 1930 Madryt posiadał 201 publicznych szkół powszechnych miejskich oraz 496 prywatnych, średnich natomiast 174, uniwersytet założony w r. 1508, wyższe szkoły: techniczna, handlowa, budowlana, górnicza, budowy maszyn, rolnicza, leśnicza, weterynarii, muzyczna, nauk dyplomatycznych, obserwatorium astronomiczne, instytut geologiczny, oceanograficzny, meteorologiczny, 19 bibliotek publicznych, 5 muzeów, 30 teatrów, 12 towarzystw naukowych. Do niedawna ukazywało się 21 dużych dzienników politycznych. W r. 1930 liczył Madryt 335.274 mieszkańców. Największym budynkiem jest centrala telefoniczna, mająca 17 pięter.

Poraz pierwszy obecna stolica Hiszpanii

występuje w r. 939

pod nazwą Madzrit, lecz w średniowieczu nie odgrywa żadnej roli. Henryk II Kastylijski obrał Madryt jako swoją siedzibę. Od tej chwili królowie od czasu do czasu przebywali w Madrycie, uważając go jako królewskie obozowisko nadworne. Po śmierci Ferdynanda Katolickiego Madryt został stolicą Hiszpanii.

Karol X rozkazał przebudować stare zamieszkałe na pałac królewski, a Filip II proklamował Madryt ostatecznie jako stolicę państwa. Madryt był świadkiem szeregu znaczniejszych wydarzeń historycznych. W r. 1617 podpisano w Madrycie pokój między Hiszpanią a Wenecją, w r. 1800 między Portugalią i Hiszpanią. W czasie wojen sukcesyjnych Madryt oświadcza się po stronie francuskiej. W dniu 2 maja 1808 roku wybuch

powstanie przeciwko Madrytowi,

co staje się sygnałem do ogólnego powstania. W wojnach karlistowskich Madryt stoi po stronie królowej. W r. 1880 konwencja madrycka reguluje prawa obywateli w Marokko. Po upadku dyktatury, Madryt kilkakrotnie jest świadkiem walk domowych, aż do obecnej chwili.

Pamiętaj, że w Kolekturze

KAFTALA

Kałowice, ul. Dyrekcyjna 2
ul. św. Jana 16

padają stale wielkie wygrane.

Tam padło w 36-ej Loterii

100.000

zł. na Nr. 194977

10.000

5 razy po zł. 81418 150988 168493

7 razy po zł. 5.000, 19 razy po zł. 2.500

36 razy po zł. 2.000, 69 razy po zł. 1.000

oraz wielka ilość mniejszych wygranych.

Poza tym padło tam między in.

zł. 1.000.000 w 26-ej loterii na Nr. 61415

zł. 1.000.000 w 31-ej loterii na Nr. 72450

Losy I-ej Klasy już są do nabycia.

Listowne zamówienia załatwia się odwrotnie
Konto P. K. O. 304.761.

ZIMA TEGOROCZNA

będzie ostrą jak przed 372 laty

W tradycyjnych nadsekwanskich straganach księgarskich znaleźć można małą broszurę, której tytuł przejmują każdego dreszczem... zimna. „Surowa zima roku pańskiego 1936/37” — głosi napis na okładce kilkastrońkowej książeczki, której autor zapowiada, że tegoroczna zima będzie najostrzejszą na przetrzeni ostatnich stuleci.

Temperatura na nizinach spadnie

w parze z jak największym zbliżeniem i współdziałaniem z Wiciowymi organizacjami młodzieży chłopskiej.

Wreszcie bodaj najważniejsze wskazanie: zerwać z dotychczasowym podkreśleniem międzynarodowego charakteru komunizmu i umiejętnie kojarzyć propagandę internacjonalu „z uczuciami narodowymi mas ludowych i z tradycjami wolnościowo-demokratycznymi”.

Wojnący komunizm zmienia więc zasadnicze metody działania, wzmagając ofensywę. Ale nie należy przeceniać możliwości komunistycznych w Polsce. Nie są one rozległe a wybitnie kolidują z duchem kultury polskiej i psychiką polską.

we Francji do 26 st. poniżej 0. W górach i w krajach wschodnich i północnych spadek ten będzie znacznie większy. Mrozy rozpoczyna się 30 grudnia i trwać będą do 7 marca 1937 roku tj. 68 dni. Autor przewiduje w tym czasie dwa krótkie okresy odwilży. Pierwszy w czasie od 11—15 stycznia 1937 roku, drugi od 7—9 lutego 1937 r. Poza tymi 8 dniami łagodnymi czeka nas

pełne 60 dni seberyjskiego zimy.

co dla Francji jest niebywałym rekordem. Zima tegoroczna obfitować będzie w silne opady śnieżne. Pierwszy śnieg we Francji spadnie 28 grudnia, na dwa dni przed nadejściem silnych mrozów. Najzimniejszym dniem tegorocznej zimy będzie 7 stycznia 1937 r.

Dokładnie prawie co do godziny obliczenia swe oparł autor na odkrytej przez siebie „cyklicznej fazie astronomicznej, obliczonej na podstawie okresów zaćmienia słońca i księżyca. Według odkrytych przez autora praw cyklicznych, warunki klimatyczne na naszym globie powtarzają się

z „zadziwiającą ścisłością”

— jak twierdzi autor, co 372 lata. Powołując się na zapiski starych kronik, autor zaznacza, że podobna zima, jaka według jego przewidywań czeka nas w roku bieżącym, panowała w roku 1564/65.

Jeżeli tak jest, to trzeba będzie pamiętać z pewnością o zapasach zimowych

I na kieszeni i na zdrowiu oszczędza

KTO PALI W TANICH, a dobrych
gizlach do papierosów:

„Servus” i „Krzyszowe”

fabryki E. Paschalski i S-ka, Radom

DOM I SZKOŁA

TYGODNIOWY DODATEK,
POŚWIĘCONY ZAGADNIENIOM
PEDAGOGICZNYM

Wznawiamy współpracę Dornu ze Szkołą

Od trzech lat na łamach prasy czytelnicy próby wypowiedzenia się w sferze nauczycielskiej i rodziców Zagłębia w artykułach dotyczących szkoły i dziecka. Była to inicjatywa Związku Nauczycielstwa Polskiego, zarządu powiatowego, zapoczątkowana przez dyr. W. Mazurę a kontynuowana przez dr. Pasierbińskiego. W ciągu tych 3 lat przesunęły się przez prasę artykuły oryginalne, ciekawe, oparte na doświadczeniach nauczycieli i rodziców. Były artykuły podpisywane i bez podpisów.

Z nowym rokiem szkolnym wznowia się w dalszym ciągu ta akcja. Zwracamy się do ogółu nauczycielstwa w całym powiecie, by nadsyłali swoje artykuły, sprawozdania z gmin wsi i szkół, by informowali o ruchu szkolnym, oświatowym, społecznym. Każdy artykuł należy wyraźnie podpisać, podać dokładny adres. Nie chcielibyśmy drukować artykułów bezimiennych, choćby dla samej historii ruchu i pracy naukowej nauczycielskiej. Zachęcamy młodsze koleżanki i kolegów, by próbowali imać się pióra. Artykuły należy pisać na arkuszach jednostronnie, ze względu na trudności przewracania kartek, co uniemożliwia składaczom częściową szybką pracę. Wszelkie wiadomości z powiatu, dotyczące ruchu szkolnego i nauczycielskiego należy nadsyłać pod adresem: Zarząd powiatowy Związku Naucz. Pol. p. Bedzin, ul. Szkolna 1, Mysłowice.

Zwskaliśmy w Redakcji Expressu jedną stronę we czwartek. W każdy więc czwartek może nauczycielstwo, oraz rodzice wypowiadać się w sprawach dziecka i szkoły.

Artykuły winny być jedne, treściwe. Przedługich prac nie nadsyłać z braku miejsca. Interesować nas będą aktualia, ciekawe doświadczenia, informacje.

Otwierając dziś naszą stronicę pedagogiczną, pozwalamy sobie na początek podać kilka artykułików i kronikę.

— XX —
FOLWARSKI ANDRZEJ,
nauczyciel.

Gromady zuchów W SZKOLE POWSZECHNEJ.

Harcerstwo jest najlepszą, najpiękniejszą formą organizacyjną dla młodzieży. Odpowiada ono naszej psychice, naszemu dumom i ambicjom. Dzieci w harcerstwie czują się dobrze, szczęśliwie. Już od trzeciej klasy szkoły powszechnej winno się zainteresować młodzież organizacją zuchową. O tych zuchach pragnę słów kilka powiedzieć.

Trzy są środowiska, w których przebywa dziecko młode w ciągu dnia: szkoła, dom i ulica (podwórce). Dwa pierwsze są otoczone należyłą opieką starszych.

Ulica i podwórce to teren, w którym chłopiec i dziewczynka spędza czas poza wglądem starszych. Jest to własny

intymny świat dzieci i młodzieży, świat, do którego wychowawcy i opiekunowie mały mają do step.

Młodzież starsza posiada liczne organizacje pozaszkolne, jak Związek Harcerstwa Polskiego, Strzelec, kluby sportowe etc. Dzieci poniżej lat 11 do niedawna były pozbawione swojej organizacji.

W ostatnich latach dopiero zaczęto interesować się dziećmi najmłodszymi. W różnych krajach powstały organizacje dziecięce. Np. w Niemczech — Jungvolk, w Anglii — Wilczęta, we Włoszech — Balilla, w Rosji — Okta-

biata.

W Polsce dla młodszych (8—11 lat) chłopców i dziewcząt, Harcerstwo zorganizowało

Gromady Zuchowe.

Ze względu na wiek — gromady te stały się organizacją całkowicie opartą o szkołę powszechną. Twórcy Gromad Zuchowych mieli dwa zasadnicze cele: Zaspokojenie zainteresowań dziecka i jego tęsknoty do działalności.

Co interesuje chłopca 8—11 letniego?

Interesują go miecze, łuki, latanie, skakanki, obręcze, szesudła. Lubi organizować wycieczki do ptasich gniazd, do lasu, ogrodu sąsiada, na strych. Naśladowuje życie starszych, np. bawi się w strażaków, policjantów, kolejarzy, wojsko, Indian. Skacze przez rowy, webbingi na drzewa, wykonuje różne sztuki magiczne i zręcznościowe.

Dzielność — to podstawowy element powodzenia chłopca na ulicy. Wśród rówieśników tylko typy dzielne mają wpływ na kolegów. W środowisku chłopięcym popłaca tylko dzielność przede wszystkim dzielność fizyczną, a nie opanowanie, poprawczy pisanie, lub dobre stopnie.

Zainteresowanie i dzielność polpa-

trzone z życia chłopców usystematyzowano, zorganizowano, przepojono duchem harcerskim i przeniesiono na teren zabaw Gromady Zuchowej. Dzielność przebiega się we współzawodnictwie o prymat w grach i zabawach, w śpiewach i gawędach chwalebnych tężyznę — nie tylko fizyczną, ale i moralną.

Cele wychowawcze

ruchu zuchowego doskonale odzwierciedlają się w prawie zuchowym. Prawo to składa się z czterech punktów:

1. Zuch kocha Boga i Polskę. 2. Zuch jest dzielny. 3. Wszystkim jest z zuchem dobrze. 4. Zuch stara się być coraz lepszym.

Każde z ćwiczeń i każda zabawa zuchowa jest przepojona prawem zuchowym.

Jak zbudowany jest program zuchowy? Składa się on z dwu podstawowych działów:

sprawności i gwiazdek

Sprawności zaspakajają silny podniecenie do zabaw „w coś”, naśladowanie starszych, wypraw, bójek. Oto kilka przykładów sprawności zuchowych: strażak, leśny duch, policjant, giermek, eskimos, król zimy.

Każda z wymienionych sprawności posiada pewien zapas ćwiczeń i zabaw, objętych specjalnymi regulacjami. Realizacja sprawności odbywa się w ciągu kilku zbiórek, zajmuje o mniej więcej 2 miesiące. Po wyczerpaniu programu zostaje sprawność nadana zuchom w sposób bardzo uroczysty.

Gwiazdek zuchowych jest trzy I, II, III. Są one miernikiem wyrobienia od wagi, zręczności, znajomości prawa zuchowego, tańców, piosenek zuchowych oraz majsterkowania. Każdą gwiazdkę nadaje się chłopcu po roku pracy w gromadzie. Odbywa on specjalną próbę, która nie jest ustnym egzaminem, lecz mocnym przeżyciem chłopca w najcenniejszych zabawach i ćwiczeniach wyjętych z regulaminu danej gwiazdki.

Tak oto w najogólniejszych zarysach przedstawia się ruch zuchowy. Dzień nie znajdziemy już prawie szkoły w Polsce, by duch zuchowy do niej nie zawitał. Izby harcerskie roją się od gromad zuchowych. Rodzice również docenili wielkie znaczenie wychowawcze, jakie przynosi gromada Zuchowa, gromadnie zapisując swe dzieci w poczet ich członków.

Wskazania dla rodziców których dzieci pójdą do gimnazjum

Do gimnazjum przechodzą dzieci po klasie szóstej szkoły powszechnej. Czy dziecko ma iść do gimnazjum czy też skierować je gdzieś indziej należy tę sprawę przemyśleć wspólnie z wychowawcą klasy. Gimnazjum jest trudne. Przechodzą na raz dwa obce języki. Szkoła i dom muszą sobie zdać sprawę jaką ma dziecko podbudowę, naukową, czy nie ma braków w podstawowym wykształceniu.

Ważną jest także strona materialna. Kształcenie w gimnaziach jest długie i kosztowne. Do zdobycia chleba przez studia uniwersyteckie

minąć musi 13 lat!

To długi okres i kosztowny. Te wszystkie sprawy należy rozemnie i zimno rozważyć.

Skoło rodzice zdecydować się oddać dziewczynkę czy chłopca na studia moźolne gimnazjalne, dobrze może będzie skorzystać z moich praktycznych uwag. Jako była naucz. gimn. brałam udział w egzaminach wstępnych i zdobyłam pewne doświadczenia, którymi się dzielę:

1 — Nie odkładać przygotowania dziecka do gimnazjum na ostatni miesiąc.

2 — Przypilnować aby dziecko otrzymało lekcje gruntownie z dnia na dzień.

3 — Pomoc rodziców nie polega na wyrabianiu za dzieckiem zadań, bo to zaciąga w nich samodzielność. Same one muszą być przeciwierane przez znoj i trud.

4 — Korepetycje dawać dzieciom jak re-

maja poważne zauiedbania

z powodu chorób w młodziezych latach, przerwy w nauce itp.

5 — Być w stałym kontakcie z nauczycielami klasy szóstej, z wychowawcą. Przynajmniej raz na miesiąc konferencja z nauczycielami, którzy nie nia ukrzy-

Z informacji korzystać natychmiast.

6 — Dla zaokrąglenia wiedzy dziecka, dla ugruntowania w nim pewności siebie dla wyrównania braków, w ciągu trwania szóstej klasy powtórzyć materiał naukowy od klasy czwartej począwszy.

7 — Podstawą egzaminu do gimnazjum jest świadectwo i prace piśmienne wykonane w ściśle określonym czasie. O ile dziecko ma bardzo dobre świadectwo i dobre wyniki z prac piśmiennych na egzaminie

jest zwolnione od egzaminu ustnego i w ten sposób łatwo zdaje egzamin wstępny. Innymi słowy egzamin wstępny rozpoznał się dla dziecka w tej chwili, gdy weszło do klasy szóstej i zdobywa bardzo dobre stopnie.

8 — Należy baczną uwagę zwrócić na ortografię, gramatykę na jego wypracowania pod względem rzeczowym, stylu, stylistycznym, estetycznym, czeka je bowiem oprócz dyktanda jakiś opis lub opowiadanie z własnych przeżyć.

9 — Niech dziecko rozwiązuje jak najwiecej zadań, bo ono ma wykazać, że nie tylko mechanicznie rachuje lecz

umie logicznie myśleć, kombinować.

10 — Przypilnować aby dziecko w domu głośno czytało codziennie ze zrozumieniem, modulacją. Od czytania bowiem zaczyna się egzamin ustny.

11 — Egzamin ustny odbywa się z polskiego z historii z rachunków, z przyrody z geografii. Egzamin ma dać sprawozdanie czy dziecko przyswoiło sobie materiał naukowy z klasy piątej i szóstej. Zle robia rodzice, sprzedając książki z klasy piątej. Te właśnie książki urządzają się obecnie do reptycji. Cały program wstępny opiera się na wiedzy z klas piątych i szóstych.

KRONIKA

KTO Z NAUCZYCIELI MOŻE DOŚTAĆ POSADĘ W TYM ROKU. Min. WR. i OP. zezwoliło na angażowanie do zawodu nauczycielskiego mężczyźni z rocznika 1933 r. Roczniaki mieskie po rok 32 są już wyczerpane. Pierwszeństwo mają nauczyciele oficerzy rezerwy i podchorążacy. Bezrobotni nauczyciele „maturzyści” z r. 33 mają już teraz wnosić podania i czekać na swą kolejkę.

REJONY WIZYTACYJNE. Wizytatorem dla szkół powszechnych na obwód sosnowiecki jest p. Michał Siódor dla szkół średnich ogólnokształcących p. Władysław Bryda, dla szkół handlowych p. Władysław Witkowski.

ZMIANA LOKALU ZNP. Koło gródzkie ZNP. przenosi się z dniem 1 listopada br. do budynków seminarium, Legionów 20. Równocześnie zawiadamia się nauczycielstwo całego obwodu sosnowieckiego, że zamiejscowi nauczyciele, mający interes do inspektoratu, otrzymują noclegi w internacie za opłatą 1 zł. za dobę.

ZADŁUŻENIE KONDYKTOWE NAUCZYCIELI. Pożyczka inwestycyjna, którą obecnie nauczycielstwo dostaje do rąk można spłacać pożyczki, zaciągnięte w kuratorium na oddłużenie. Obligacje na spłatę oddłużeniową liczy się 100 za 100, co jest bardzo ważne.

Wśród nowych dzieł

Feliks Bursa: Organizowanie pracy dydaktycznej i wychowawczej w szkole powszechnej na zasadach statutu. Kraków, Gebethner i Wolf, 1936.

Organizowanie pracy dydaktycznej w szkole znalazło podstawę prawną w dwu zasadniczych rozporządzeniach MWR i OP, a to: w statucie szkoły powszechnej z dnia 23 listopada 1935 r. i programie nauki z lipca 34 r.

Statut pracy 7 rozdziałów i mówi o zadaniach szkoły, zasadach organizacyjnych, czasie nauki, kierownictwie, radzie pedagog. programie metodzie nauczania i wychowania.

Statut jak statut. Zbiór wskazówek przepisów. Suche ramy.

Jak sobie poradzić ze statutem, jak go czytać, jak wykonywać, jak organizować pracę dydaktyczną i wychowawczą w szkole powszechnej rozwinął w swojej pracy dr. Feliks Bursa.

Proszura zawiera 72 stron druku, cienka, nie gruba, ale napisana tak i maczrze tak potęczyście jasno, trzeźwo, że te wskazania trzeba zalecić każdemu pedagogowi. Polski statut jest rzeczą nową. To też wskazówki w książce dr. Bursy przydadzą się każdemu i staremu nauczycielowi i młodemu praktykowi.

Ta książka podprowadza nauczyciela do jego warsztatu pracy. Jeżeli czynił dobrze nauczyciel — utwierdzi się, jeżeli szukał dróg, błądził — tam znajdzie wytyczne, które go wyprowadzą na dobrą drogę. Książeczka tania, można ją sprowadzić za zaliczką.

Autorowi życzymy, aby dal się szerzej poznać w pracy naukowej i na polku książkarskim rzucił coś jeszcze więcej.

W. M.

Posiedzenie budżetowe rady powiatowej w Będzinie

W sali starostwa w Będzinie odbyło się onegdaj posiedzenie rady powiatowej powiatu będzińskiego. Przewodził posiedzeniu p. starosta Boxa.

Na wstępie posiedzenia referowane było

sprawozdanie rachunkowe
za rok 1935-36.

Sprawozdanie to w wydatkach zwyczajnych wyraża się sumą 833.225 zł., w nadzwyczajnych 397.607 zł. Razem 1.230.932 zł.

Dochody zwyczajne wyniosły 925.044 zł. i nadzwyczajne 316.885 zł. Razem 1.241.929 zł.

Ze sprawozdania wynika, że **osiągnięto nadwyżkę budżetową** w sumie 10 tysięcy złotych.

Następnie kolejno referowano sprawozdania rachunkowe przedsiębiorstw i zakładów związku samorządowego oraz sprawozdanie rachunkowe i opisowe KKO. Referowano również sprawozdanie

Funduszu emerytalnego dla urzędników Związku samorządowego.

Kobieta pod kołami SAMOCHODU.

Na szosie w Chelmie, w pow. pszczyńskim samochód, kierowany przez dyrektora kopalni Stanisława Grychowskiego z Czeladzi, najechał na jezdnię przechodzącą 46-letnią Marię Maślankową z Chelma, w następstwie czego doznała ona złamania lewej nogi poniżej kolana. Nieszczęśliwą tym samym samochodem przewieziono do szpitala w Mysłowicach.

Powiat olkuski

DO URZĘDU MIAR W SOSNOWCU.

W związku z rozporządzeniem dyrektora Głównego Urzędu Miar z dnia 5 września 1936 roku o terytorialnym podziale zakresu działania Miejscowych Urzędów Miar komunikujemy, że terytorialny zakres działania Miejscowego Urzędu Miar w Sosnowcu rozszerzony został z dniem 15 bm. na powiat olkuski. A zatem posiadacze narzędzi mierniczych z tego powiatu mogą zgłaszać narzędzia miernicze do legalizacji do Miejscowego Urzędu Miar w Sosnowcu, ul. Deblńska nr. 7 w dniach urzędowych od godz. 8 do 12.

Wyskoczył z tramwaju

NA ULICE.

W ub. poniedziałek na Placu 11 Listopada w Czeladzi miała miejsce niezwykła scena. Do stojącego tramwaju wprowadzono pod eskortą umysłowo chorego Józefa Olszewskiego z Czeladzi, Miłowicka 115, który miał być poddany badaniom psychiatrycznym w Sosnowcu. Podczas postoju tramwaju Olszewski zerwał się nagle z miejsca i głową przebiwszy szybę w oknie, wyskoczył „szeszupakiem” na ulicę. Nieszczęśliwego zaraz zatrzymano, przy czym spisano na niego doniesienie. Olszewski poza okaleczeniem ręk, nie doznał poważniejszych obrażeń.

Opieka nad zwierzętami

ZARZĄD TOWARZYSTWA.

W ub. wtorek odbyło się w ratuszu sosnowieckim posiedzenie wyznawiającego swą działalność Towarzystwa opieki nad zwierzętami. Towarzystwo to obejmuje trzy powiaty: będziński, olkuski i zawierciański. Zarząd Towarzystwa ukonstytuował się jak następuje: prezes ks. kan. Raczyński, wiceprezes — dyr. Wł. Lewandowski, skarbnik — dr. Bekker i sekretarz — dr. Paszkowski.

Siedzibą Towarzystwa jest lokal szkoły gospodarstwa domowego przy kościółku kolejowym. Zarząd Towarzystwa wyda wkrótce do społeczeństwa odezwę z apelem o roztoczenie opieki nad zwierzętami i o zapisywanie się na członków tej organizacji.

Przyjęto również do wiadomości, że władze nadzorcze wojewódzkie za twierdziły

preliminarz budżetowy
na 1936-37 rok.

Ogólna suma budżetu w dochodach i rozchodach wynosi 1.180.193 zł.

Ponadto, jak już wczoraj donosiliśmy rada powiatowa uchwaliła jednogłośnie 10.000 zł. na FON.

Sprawa rent dla starych robotników kopalnianych

W ciągu ostatnich dwóch lat dyrekcje kopalń w Zagłębiu Dąbrowskim zwolniły cały szereg robotników w wieku

od 50 lat wzwyż.

Robotnicy ci. nie mają 200 tygodni składowych, jak to przewidują przepisy ustawy z dnia 23 marca 1933 r., ani też nie osiągnęli wymaganego ustawą wieku w chwili wejścia ustawy ubezpieczeniowej w życie — nie otrzymują obecnie

żadnej renty.

Zredukowani, starzy robotnicy znajdują się wobec tego w trudnych warunkach materialnych.

W związku z tym sekretarz CZG. p. Bielnik w dniu wczorajszym zwrócił się

z pismną interwencją

w tej sprawie do p. Ministra Opieki Społecznej.

Związek prosi p. ministra aby skierował ze swych uprawnień i obniżył granicę wieku dla ubiegających się o rentę

do 56 lat.

Umożliwiłoby to zredukowanym na bieżąco prawo do renty.

Obietnica pomocy bezrobotnym w Zagłębiu

Prezydenci miast Zagłębia wrócili wczoraj z Warszawy, gdzie odbył konferencję w sprawie akcji zimowej pomocy bezrobotnym.

Konferencję z prezydentami miast odbyli wiceministrowie

Korsak i Kawecki,

oraz naczelny dyrektor Funduszu Pracy w Warszawie p. Dolanowski. Prezydenci poszczególnych miast Zagłębia zreferowali pp. wiceministrom sprawę

bezrobotnia na swoich terenach oraz prosili o przydzielenie na walkę z bezrobociem jak największych kredytów.

Wiceministrowie do przedłożonych postulatów przez pp. prezydentów odnieśli się

bardzo życzliwie.

przyskakując jednocześnie, że sprawę tą będą starali się załatwić jak najpomyślniej i jak najspieszniej.

O wzmożenie akcji oszczędnościowo-wkładowej

W sali na Górze Zamkowej w Będzinie odbyła się onegdaj konferencja gospodarza przedstawicieli Spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych z terenu pow. będzińskiego i zawierciańskiego, zwołana przez Zw. Spółdzielni Rolniczych i Zar. Gł. o gospodarstwach w Krakowie.

Konferencję przewodniczył dyr. Pogdaniewicz z Krakowa. Poza tym w konferencji wzięli udział ilustratorzy mgr. Woźniakiewicz i Buzdygan.

Na konferencji omawiano szereg

spraw, dotyczących ogólnej działalności i usprawnienia pracy zarządu i nadzorczych instytucji spółdzielczo-finansowych na terenie Zagłębia, przy czym szukano sposobów i środków, celem wzmożenia akcji oszczędnościowo-wkładowej.

Ponadto dłuższą dyskusję prowadzono na temat konwersji pożyczek, za które Bank Polski wydał akcepty. Akcepty te miały być przez bank realizowane jednak dotychczas tego nie uczyniono.

Wiadomości bieżące

Dzisiaj: Jadwigi, Teresy
Jutro: † Satorjana, Matylda
Wschód słońca: 7.13
Zachód słońca: 4.35

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Dzisiaj o godz. 20.30 po raz 14-ty ciesząca się niebywałym powodzeniem sztuka w 3-ech aktach W. Fodora pt. „Matura”. — Ze względu na to, że na ostatnich przedstawieniach panował tłok przy kasie — prosimy o nabywanie biletów wcześniej w firmie W. Czechowski.

W sobotę premiera arcydzieła współczesnej prozy polskiej — sztuki w 4-ech aktach K. H. Reinholda pt. „Umetry” w reżyserji J. Kochanowicza z udziałem pp. Areiszewskiej, Marwicz, Zawadzkiej, Cornobisa, Kochanowicza, Krolego i in.

— WYNIK WYBORÓW W GMINIE ŻYDOWSKIEJ W DĄBROWIE. W Dąbrowie odbyły się wybory rady i zarządu gminy żydowskiej. Prezesem rady został wybrany p. Mine, wiceprezesem p. H. Londner.

Prezesem zarządu wybrano p. Sz. Frojnda i wiceprezesem p. Ch. Lewi.

— Z CENTRALNEJ TARGOWICY W MYSŁOWICACH. Na targowicy spędzono w ub. tygodniu 457 szt. bydła, 1560 szt. świń, 56 cieląt, razem 2373 szt. zwierząt. Flacono za 1 kg. żywej wagi za: (ceny loco targowica łącznie z kosztami handlowymi): bydło: od 40 gr. do 75 gr., cielęta: od 50 gr. do 1 zł, świnię: od 79 gr. do 1.00 zł. Przebieg targu: normalny, tendencja utrzymana.

— POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ W DĄBROWIE. Dnia 16 bm. tj. jutro o godz. 7.30 wieczorem odbędzie się posiedzenie rad. miejskiej w Dąbrowie.

Na posiedzeniu omawiana będzie b. ważna sprawa, a mianowicie projekt przeniesienia ze szkoły górniczo-hutniczej o I-dziale hutniczego do zakładów szkoły technicznej w Katowicach.

— ZARZĄD RODZINY REZERWISTÓW KOŁO DEBOWA GÓRA zawiadaonia wszystkich członków, iż dnia 16 bm. o godz. 18.30 w świetlicy Związku Rezerwistów przy ul. Dębowej 26 odbędzie się nadzwyczajne zebranie wraz z odczytem, który wygłosi członkini R. R. p. J. Dukówna. Ze względu na ważność spraw, jakie będą omawiane na zebraniu członkowie proszeni są o jak najliczniejsze i punktualne przybycie.

— WALNE ZEBRANIE B. MARYNARZY. Lusia 18, tj. w niedzielę o godz. 11 przed poł. w lokalu własnym przy ul. Dietlowskiej w Sosnowcu odbędzie się walne zebranie b. marynarzy.

Na zebraniu omawiane będą b. ważny sprawy organizacyjne.

— POGOTOWIE RATUNKOWE POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA. Oddział PCK. w Sosnowcu uparcie realizuje trudny program zapewnienia tu społeczeństwu doraznej opieki lekarskiej w formie stałego pogotowia. Każdy chory nieubezpieczony w Ubezpieczalni Społecznej ma zapewniony szybki i dogodny środek transportowy — mianowicie samochód-karetkę PCK. Zarząd tutejszego oddziału ukończył swoje pogotowie razem z pogotowiem Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu, przy ul. Kollataja 17, tel. 622.34. Tam należy kierować zapotrzebowania na transport chorych i rannych do wszelkich miejscowości, szpitali i sanatoriów polskich, o każdej porze dnia i nocy. Stała wzywaniem pogotowia ratunkowego PCK, przez władze administracyjne, władze wojskowe, samorządowe, policję, lekarzy, jak również przez społeczeństwo jest dowodem zupełnego zaufania.

— NA OBUWIE DLA BIEDNYCH DZIECI. Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym i Biednym w Czeladzi organizuje podobnie jak w ubiegłych latach akcję zaopatrzenia w obuwie najbiedniejszych dzieci szkolnych. Dla zebrania funduszy na ten cel komitet organizuje przedstawienie w Klubie Urzędników Towarzystwa Saturn w dniu 21 bm. Teatr Sosnowiecki odegra sztukę pt. „Ósma zona Sinobrodęgo”. Komitet apeluje do miłośników m. Czeladzi aby ze względu na szlachetny cel poparli tą akcję przez zakup biletów i przybycie na przedstawienie.

— ZABAWA. W sobotę, dnia 17 bm. o godz. 20-ej w sali KPW. przy ul. Kilińskiego w Sosnowcu zarząd RKS. Czarny urządza zabawę jesienną dla członków i zaproszonych gości. Zaproszenia wydaje sekretarz klubu w lokalu przy ul. Dzieciwej w godz. popołudniowych.

— Z ŻYCIA STRAŻACTWA. Po rozpatrzeniu protokołów ze zebrań walnych stowarzyszeń ochotniczych straży pożarnych OSP. Zarząd Oddziału Będzińskiego, na podstawie wyników wyborów, zatwierdził:

a) na prezesa straży pożarnej i ochotniczej: w Rogoźniku — dha Stanisława Niedbałę na miejsce dha Stanisława Kęmika, w Trzebieślawicach — dha Władysława Ostaszewskiego na miejsce dha Józefa Kawke, w Wojkowicach Kościelnych — dha Mariana Szuleca, w Mysłowicach — dha Konstantego Kocota.

b) na p. o. naczelnika straży pożarnej i ochotniczej: w Czeladzi — dha Nikołę na miejsce dha Czesława Mandata, w Pyrzowicach — dha Konstantego Sołkę, w Tucznej Babie — dha Józefa Zmysio na miejsce Józefa Przybyłę, w Wojkowicach Kościelnych — dha Aniolego Krzykowskiego, w Wynysłowicach — dha Stanisława Kocota.

c) na członków Zarządu straży pożarnej ochotniczej: w Rogoźniku — dha Jana Burezyka na miejsce dha Jana Romka, w Trzebieślawicach — dhow: Stanisława Kawke, Mariana Walude i Stanisława Ostaszewskiego, w Ujeście — dhow: Józefa Niedbałę, Józefa Pajaka, Stanisława Cieplńskiego, Mieczysława Pajaka, Władysława Wyleżka na miejsce mylnie podanych w okólniku nr. 7 w Wojkowicach Kościelnych — dhow: Zbigniewa Ostrowskiego, Mariana Dralezyka, Władysława Juszczyka, Jana Kęziaka, Franciszka Nowaka, w Wymysłowicach — dhow: Stanisława Wrzaskowskiego, Stanisława Kańtocha i Stanisława Michałaka.

Po rozpatrzeniu wniosków nadesłanych przez Zarząd, Zarząd oddziału Będzińskiego zatwierdził na p. o. zastępcę naczelnika straży pożarnej ochotniczej: w Dobieszowicach — dha Edwarda Gubalę i w Józefowie — dha Adolfa Jabłońskiego.

**Czy jesteś członkiem
L. O. P. P.**

BOGAĆMY SIĘ.

Gdy minister finansów Francji, Guizot rzucił za panowania króla Ludwika Filipa, hasło: „Bogaćcie się!” — pod adresem wszystkich Francuzów, niektórzy ludzie zrozumiećli wówczas radszywie apel ministra jako wezwanie do bogacenia się jednostek drogą spekulacji i gry na giełdzie.

Błędna ta opinia pokutuje dotychczas w rozmaitych postaciach. I teraz wyobrażają sobie jeszcze niektórzy poczciwi ale naiwni ludzie, że hasło bogacenia się ma w sobie coś szkodliwego, że stosowane w życiu prowokuje ono rzekomo jednostki do egoistycznego działania na korzyść własną, a ze szkoda dla ogółu. Tak przecież nie jest, w takim ujmowaniu rzeczy kryje się fatalny błąd.

„Bogaćmy się!” — tak jak rzucił i powiedział ów minister francuski, oznacza — i wówczas i dzisiaj — tylko to, że wszyscy powinni dążyć do zdobycia dobrobytu, do pomnożenia środków materialnych. Im zamożniejsze zaś jest społeczeństwo, im wyższa jest stopa życiowa każdego obywatela, tym bogatszy jest naród, kraj, państwo.

Taki jest właściwy sens i znaczenie hasła „Bogaćmy się!” — jak i przed dziesięćdziesiąt laty. Na zamożności obywateli funduje i opiera się bogactwo i siła Francji, Anglii. Jest to dobry przykład do naśladowania.

Bogaćcie się — nie jest jednak rzeczą łatwą, gdy się nie ma podstawy dla wydajnej pracy, dla stworzenia warsztatu, przedsiębiorstwa, biura, sklepu lub rozszerzenia zakresu działalności w jakimkolwiek zawodzie. Zdolność, pracowitość, wytrwałość działania mogą bardzo wiele, cuda, nawet, wtedy gdy przychodzi im z pomocą siła ożywcza kapitału.

W tym miejscu wielu czytelników pokręci głową i wstawi melancholijne słówko: „W tym sek!”

Nikt przecież nie sądzi, że pieniądze rosną na latarniach i wystarczy wyciągnąć po nie rękę. Są jednak instytucje, które przychodzą tu właśnie z pomocą, i które stwarzają dogodnie warunki zdobycia pieniędzy dla wszystkich ludzi zabiegliwych i myślących nie tylko o tym, aby przeżyć to, co zarobili.

Taką właśnie instytucją jest Loteria Państwowa, w której może brać udział każdy średnio zarabiający człowiek. Szanse wygranej w czterech klasach są bardzo korzystne, rzadko zaś niewielkie.

Dzięki Loterii Państwowej hasło „Bogaćmy się!” nie jest pustym dźwiękiem, ale rzeczą realną, namacalną, prosto, bo tysiące ludzi, którzy otrzymali wygrane po kilka, kilkadziesiąt i nawet tysięcy złotych zużyło te pieniądze w sposób pożyteczny dla siebie, a tym zwiększyli się zarobki, powiększyli się znakomicie liczbą ludzi i rodzin cieszących się dobrobytem.

Bogaćmy się zatem, biorąc udział w najbliższym ciągnięciu Loterii Państwowej.

SKŁADAJCIE OFIARY NA NACZELNY KOMITET UCZCZENIA PAMIĘCI MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
KONTO P. K. O. 13 13

Zbliża się ciągnięcie I-ej klasy kup los

u HLAWSKIEJ

SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 23.

BĘDZIN, Małachowskiego 1

DĄBROWA-G., 3-go Maja 2

ZAWIERCIE, 3-go Maja 3

GRODZIEC, Kościuszki 3

Czeladź na drodze rozrostu obrały rady miejskiej

Na poniedziałkowym posiedzeniu rady miejskiej w Czeladzi po uzupełnieniu protokołu poprawkami radnego Domagalika i radnego Wadowskiego odczytane zostały komunikaty o uchwałach zarządu miasta.

Rada miejska poleciła zarządowi miasta zerwanie umowy z dzierżawcami gruntów po b. sierocińcu i uchwaliła grunta te oddać

bezrobotnym pod ogródki działkowe. W toku dalszych obrad przedstawiony został 4-letni plan robót inwestycyjnych, opracowany przez wydział techniczny magistratu. W planie tym przewidziana jest budowa i przebudowa niemal wszystkich ulic w mieście, budowa mostu na Brynicy, budowa rzeźni miejskiej, szkoły, domu nauczycielskiego, wodociągów kanalizacyjnych itp. Kosztorys planu wynosi

1 milion 135 tys. zł.

z czego sumę 935 tys. zł. przewiduje się pokryć z pożyczki Funduszu Pracy. Opracowany 4-letni plan robót inwestycyjnych postanowiono przesać do rozpatrzenia komisji rozbudowy miasta.

Z ZAWIERCIA
(z) CZYTELNIĄ PMS. W tych dniach zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej w Zawierciu uruchomił przy bibliotece czytelnictwo, która się mieści w lokalu przy ul. Kościuszki 33. Czytelnia otwarta została dla członków biblioteki i członków PMS. Z biblioteki i czytelnia korzysta bezpłatnie około 100 osób z różnych organizacji. Czytelnia jest czynna w poniedziałki,

Z ZAWIERCIA

środy i piątki każdego tygodnia. Kierownictwo czytelnicy specyficznego w rękach kierowniczkę biblioteki p. T. Molendowny.
(z) ZEBRANIE ZWIĄZKU STRZELECKIEGO. Jutro o godzinie 6 wieczorem w świetlicy własnej przy ul. Pomorskiej odbędzie się naazwyczajne ogólne zebranie członków Związku Strzeleckiego oddziału żeńskiego. Ze względu na ważność spraw obecność wszystkich członków jest pożądana.

Skolei uchwalono konwersję pożyczki krótkoterminowej w sumie 87 tys. zł. oraz zaciągnięcie pożyczki

w Banku Komunalnym w sumie 10 tys. zł. na plany zabudowy i pomiary miasta.

Rada wypowiedziała się również za przyłączeniem do Czeladzi części Mjowie i na Piaskach ulicy Dalekiej, No wopogońskiej, Piaskowej i Prostej. W ten sposób Czeladź liczyłaby

28 tys. mieszkańców.

W sprawie odczytanego sprawozdania na komisji rewizyjnej, które zostało przyjęte jednogłośnie przez radę wyjaśnienia składał burmistrz Brudnicki oraz kilku radnych.

W związku ze sprawozdaniem komisji rewizyjnej na wniosek radnego Wadowskiego

zawieszono w urzędowaniu ławnika

Wojańczyka,

po czym dokonano wyboru kom. rew. w następującym składzie pp.: St. Jańczyński — przewodniczący, J. Rączaszek — wiceprzewodniczący, J. Lorek i Pieczyński — członkowie, J. Zarychta i J. Przybylski — zastępcy.

środy i piątki każdego tygodnia. Kierownictwo czytelnicy specyficznego w rękach kierowniczkę biblioteki p. T. Molendowny.

(z) ZEBRANIE ZWIĄZKU STRZELECKIEGO. Jutro o godzinie 6 wieczorem w świetlicy własnej przy ul. Pomorskiej odbędzie się naazwyczajne ogólne zebranie członków Związku Strzeleckiego oddziału żeńskiego. Ze względu na ważność spraw obecność wszystkich członków jest pożądana.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Czwartek, 15 października.
6.30. Piosn. „Kiedy ranne wstają zorze”
6.50. Gimnastyka. 6.50. Płyty. 7.15. Dziennik poranny. 7.25. Programy lokalne. 8.00. Audycja dla szkół. 11.30. Audycja dla szkół. 11.57. Sygnal czasu. 12.03. Koncert. 12.10. Programy lokalne. 12.50. Dziennik południowy. 14.00. Przerwa. 15.00. Wiadomości gospodarcze. 15.15. Programy lokalne. 16.20. Chwilka pytań. 16.35. Koncert Poznańskiego zespołu salonowego. 17.00. Co będzie z naszą młodzieżą. 17.15. Recital fortepianowy. 17.50. Książka i Wiedza. 18.00. Pogadanka aktualna. 18.10. Wiadomości sportowe. 18.30. Programy lokalne. 18.50. Pogadanka aktualna. 19.00. Teatr Wyobraźni. 19.30. Imieniny Jadwigi. 20.10. Inauguracja sezonu Opery Warszawskiej Straszny Dwór. 23.00. Programy lokalne.

KATOWICE.

Czwartek, 15 października.
6.00. Piosn. poranna. 6.03. Muzyka poranna. 7.25. Wiadomości bieżące. 7.30. Muzyka operowa. 13.00. Koncert żywych. 13.15. Płyty. 14.00. Wiadomości giełdowe. 15.15. Koncert reklamowy. 15.35. Życie kult. Śląska. 15.40. Płyty. 18.20. Pogadanka aktualna. 18.30. Płyty. 18.45. Program na jutro.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Piątek, 16 października.
6.30. Piosn. „Kiedy ranne wstają zorze”
6.50. Muzyka z płyt gramof. 7.30. Programy lokalne. 8.10. Przerwa. 11.30. Audycja dla szkół średnich. 11.57. Sygnal czasu i hejnał. 12.03. Programy lokalne. 12.13. Dziennik południowy. 12.25. Koncert. 15.30. Wiadomości gospodarcze. 15.15. Programy lokalne. 16.15. Rozmowa z chórami. 16.50. Koncert rozrywkowy. 17.00. Odczyt. 17.50. Pogadanka aktualna. 18.00. Poradnik sportowy. 18.10. Wiadomości sportowe. 18.30. Programy lokalne. 18.50. Przegląd rolniczej prasy. 19.00. Józef Siewek. 19.20. Z pieśnią po kraju. 20.00. Koncert symfoniczny. 22.30. Nowa pisownia. 22.45. Muzyka taneczna. 23.00. Programy lokalne.

STRASZNY DWÓR

DLA RADIOSŁUCHAŁCZY.

Sezon operowy Polskiego Radia rozpoczęcie się dzisiaj transmisją z inauguracyjnego przedstawienia w Teatrze Wielkim w Warszawie skąd transmitowana zostanie dla radiosłuchaczy opera Moniuszkowska „Straszny Dwór”. Opera otrzymała obecnie ramy zupełnie nowe, zapowiadające się okazale. Maryla Karwowska, J. Huppertowa, Eugenia Hofman, Wiktor Bregy, Edward Bender, Stanisław Znicz, Eugeniusz Mossakowski, Aleksander Michałowski, Adam Dobosz, Halina Terenokczy i H. Stecka — wystąpią w „Strasznym Dworze”. Połączone orkiestry Opery i Polskiego Radia, połączone chóry Opery Warszawskiej i Chór Świętokrzyski pod dyrekcją Mieczysława Mierzejewskiego gwarantują przedstawieniu pełnię dźwięku i świetną interpretację. Inauguracyjne przedstawienie transmitują rozgłośnie polskie dziś o godz. 20.10.

antoni marczyński

straszna przygoda

powieść sensacyjna

4. — Ja również mogę mieć takie alibi, dzięki Irenie, — rzekł Ludwik Bolton z niemiłym uśmiechem. Należy się jednak liczyć z tym, że policja uzna nasze rodzinne „zaświadczenia niewinności” za niewystarczające. I słusznie! Bo zabójcą stryja mógł być tylko ktoś z naszego grona!
— Ale, kto, na Boga! Kto?
— Może sami do tego dojdziemy... Czy nie macie nie przeciwno temu, a bym się zabawił w sędziego śledczego?
— Oczywiście, że nie.
— Zatem rozpoczynam „urzędowanie”... Nas obudził Wawrzyniec; a ebie kto zbudził?
— Wuj Wacław.
— A ebiecie, Wacławie?
— On. — Wacław Dorazil wskazał Witolda Reya.
— A ebiecie, kuzynie?
— Nikt. Sam usłyszałem strzał, gdy byłem w jadalni.
— O! W jadalni! Więc jednak wychodziłeś z pokju?
— Tak. Zacheciało mi się pić. W pokoju moim nie było ani szklanki wody, wobec tego udałem się do jadalni. Tam znalazłem karafkę. Nagle posły-

szalem huk. Nie przypuszczałem, że to strzał. „Drzwi gdzieś trzasnęły”, sądziłem i zaspokoiwszy pragnienie, ruszyłem w powrotną drogę... W hallu wpadł na mnie Marski z takim impetem, że omal nie runęliśmy obydwoj. — Tak pośpiesznie uciekał?
— Tego nie twierdzą, że uciekał. — Powiedział, że biegnie po nas, bo wuj się zastrzelił.
— Hm, zatem Marski pierwszy z nas wszystkich wiedział, że stryj Jan nie żyje.
— I pierwszy później wpadł na to — wtrąciła Magdalena, — iż nie miał tu miejsca samobójstwo, ale zbrodnia.
— A jak on do ebiecie powiedział: że stryja zabito, czy, że się...
— Że się zastrzelił, — odparł Witold stanowczo. — Napewno
— Hm, to ciekawe, to bardzo ciekawe...
Umilkli na dłuższą chwilę. Siedzieli prawie w zupełnych ciemnościach, gdyż kominiek dogasał, świece wypaliły się od dawna, a po nowe nikt się nie kwapił odejść; wypadki tej nocy nie zachęcały do takiego spaceru.
— Oeb, jak tu ciemno.
— I pomyśleć, — Witold zawtór-

wał mater, — że ludynki wszystkich felwarków wuj mają oświetlenie elektryczne, a pałac nie.
— To właśnie ma swój urok, kuzynku, — zaszemrał głos Lidii.
— Jaki tam urok.
— Taki... — uczył na policzku gorący pocałunek, — taki, że łatwiej o miły nastrój, nie uważasz? — Znów go niusnęła ustami.
— Hm, zapewne, — przyznał, — lecz dzisiejsza noc się do tego weale nie nadaje. — Pomimo tych zastrzeżeń, nie wypuścił z rąk miękkiej kobiecej dłoni, która się doń wysunęła w ciemnościach.
Wawrzyniec i Tytus, siedzący obok Ireny, przypuścili do niej podobny atak z dwóch stron równocześnie ale bez powodzenia.
Natomiast starsi powrócili do dawnego tematu rozmowy.
— Ludwiku, odpowiedz mi szczerze, — prosiła Julia, — czy ty posądzasz o zabójstwo Marskiego?
— A ty?
— Ja... ja mogę tyle powiedzieć, że ten administrator biednego Janka nie podobał mi się od pierwszego wejżenia.
— To samo chciałam powiedzieć, — wtrąciła żywo Magdalena. — I jestem pewna, że on zabił naszego kochanego... — umilkła, gdyż w tej chwili otworzyły się drzwi, wiodące do hallu do przedsiönka i w proggu stanął jakiś człowiek z latarnią w dłoni.
— Kto to? — Lidia przytuliła się do Witolda.

— To przecież tutejszy stangret, Mateusz.
— Czego chcecie?
Przybyli dopiero teraz dojrzał rodzinę dziecka, skupioną w drugim końcu rozległego hallu i sprędzaj zerwał czapkę z głowy.
— Pan administrator prosi, — co by wielmożni państwo galop przyjechali do ofiecy, — oznajmił.
— A dlaczego to mamy tam „galop” przyjechać?
— Bo pan administrator chyzył tego drania, co zabił wielmożnego pana dziedzica.
Zelektryzowani tą wieścią poniegli na wyżsigi, aż w drzwiach uczynił się zator. Ten przymusowy przystanek, wypadek przecież ogromnie blahy, miał poważne następstwa. Oto jedna z osób tu obecnych, korzystając z ciemności przyjechała się za drzwiami i pomknęła do pokoju, w którym leżał zabit, skoro tylko przebrzmiały kroki innych, spieszących do ofiecy, by zabrać część domniemanego sprawcę zbrodni...
ROZDZIAŁ III.
Był to szeszyły, wysoki młodzieniec, wyglądający na lat dwadzieścia, lub mało co więcej. Miał na sobie skórzaną kartkę, krótkie spodnie, żółte sztylpy i grube sportowe trzewiki, a jego czapka z okularami samochodowymi leżała obok łóżka na krześle.
d. c. n.

Na boiskach i bieżniach

CIEKAWY WIADOMOSCI dla piłkarzy

Na ostatnim posiedzeniu zarząd P. Z. P. N-u ustalił kilka terminów meczów międzypaństwowych, które rozegra Polska w roku przyszłym. W dniu 6 czerwca odbędzie się mecz ze Szwecją w Warszawie, w połowie lipca odbędzie się mecz z Rumunią, zaś 5 października rewanżowy mecz z Danią również w Warszawie. Nie ustalono jeszcze terminów meczu wyjazdowego z Niemcami oraz meczów z Belgią i Lotwą.

PZPN. wydał komunikat do okręgów, że już na najbliższych meczach muszą być stosowane nowe przepisy piłkarskie.

(M. in. obrońca ma wybijac piłkę bezpośrednio w pole nie podając jej bramkarzowi).

Warszawski CIWF. organizuje w listopadzie dla swoich studentów i absolwentów kurs piłkarski pod kierownictwem trenera PZPN. p. Kurta Ota PZPN., korzystając z pobytu trenera Ota w Warszawie, odbędzie z nim w dniu 8 listopada konferencję, na której omówione będą dotychczasowe wyniki pracy nad rozwojem piłkarstwa w Polsce i wyciągnięte będą ewent. wnioski na przyszłość.

Echa lekkoatletycznych mistrzostw Polski w Wilnie

Niedawno ukazała się wiadomość, jako by podczas mistrzostw Polski w lekkiej atletyce w Wilnie dwóch zawodników startowało nieprawnie, a mianowicie: zgłoszony obecnie do Warty zawodnik Andrzejewski miał startować w barwach AZS. Poznań, zaś zawodnik Gburczyk z Sokola Wapno miał startować w barwach AZS Poznań pod przybranym nazwiskiem Grabczyka.

W sprawie tej zarząd Poznańskiego CZLA. przeprowadza dochodzenia, w związku z czym zarząd PZLA. wstrzymał narazie weryfikację mistrzostw.

Jak się okazuje ze sprawozdania, nadesłanego do CZLA. przez okręg wileński sprawa nie przedstawia się tak jak po-

czątkowo przypuszczano. Okręg wileński stwierdza, że Andrzejewski wogóle nie był wymieniony ani na liście zawodników, a zatem mógł on być w Wilnie podczas mistrzostw tylko jako widz.

Co do Gburczyka, to jest on wpisany na liście zawodników dodatkowo, po terminie i bez podania przydziału klubowego, jako „Gburczyk — Poznań”. Startował on zatem pod swoim własnym nazwiskiem. Nieformalność polega na tym, że Gburczyk nie był zgłoszony przez swój klub, lecz dodatkowo, po przepisaniu terminie przez delegata okręgu poznańskiego na miejscu w Wilnie. Ze względu na tę nieformalność przypuszczalnie wynik jego będzie unieważniony.

DOROBEK

POLSKICH LEKKOATLETÓW.

Polska męska reprezentacja lekkoatletyczna rozegrała ogółem w latach 1922-1936 40 zawodów reprezentacyjnych, z czego w kraju 15, a zagranicą 25. Samych meczów międzypaństwowych było 53, z czego w kraju 15 (10 wygranych) a zagranicą 18 (9 wygranych). W zawodach odbyło się ogółem 469 konkurencji, z których wygrano 235, z czego 27 w sztafetach.

Walciono z Czechami 8 razy, z Lotwą, Estonią i Węgrami po 6, z Włochami i

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Bedzinie, rewiru II-go, urzędujący w Bedzinie przy ul. Pilsudskiego pod Nr. 14 na podstawie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 27 listopada 1936 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Bedzinie odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości miejskiej, składającej się z placu zabudowanego, domu frontowego parterowego, oficyny piętrowej i ustępów szczegółowo opisanej w protokole opisu z dnia 7 maja 1935 r., położonej w Bedzinie, powiecie bedzińskim, województwie kieleckim, oznacz. polie. Nr. 3 przy ul. Malachowskiego, obejmującej powierzchnię 422,72 mtr. kw., która stanowi własność Dawida Majlocha Rottnera i Szajki Rottnera, którego spadkobiercą beneficjalnym jest Dawid Majloch Rottner.

Nieruchomość ta ma urzędową księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym w Bedzinie pod Nr. rep. hip. 904.

Powyzsza nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 78.572,55. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania, tj. od kwoty zł. 52.381,70.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówce w kwocie zł. 7.857,30, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małżeńskie i że papiery wartościowe przyjęte będą w warości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wnoszą powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji, że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Komornik ALEKSANDER KRAUZE, Bedzin, dnia 2 października 1936 r.

Aparaty elektryczne gospodarstwa domowego ułatwiają pracę, oszczędzają czas i pieniądze.

Demonstracje w sklepie Elektrowni ul. Dębińska 1.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

KINO „ZAGŁĘBIE“

Dzisiaj premiera

SYLVIA SIDNEY

w najpiękniejszym KOLOROWYM filmie

W CIENIU samotnej sosny

Wspaniały ten film wywołał powszechny zachwyt

W pozostał. rol. Fred Mac Murray, Henry Fonda i in.

Reżys. HENRY HATHAVAY tworca BENGALI.

NADPROGRAM: TYGODNIK PATA. Początek seansu o godzinie 5.30.

KINO „PALACE“

Króć tenorów -- nasz „chłopak z Sosnowca“

Jan Kiepura

w najnowszym filmie wiedeńskim

„W blasku słońca“

Początek seansów o godz. 5.30, 7.30, 9.30.

NAJTANSZA W ZAGŁĘBIU GASTRONOMIA KAWIARNIA „WAWEL“

Sosnowiec, vis a vis apteki „Wawel“
Telefon 6,22,74.

Wydaje: obiady domowe z 3 dań 1 zł
SPECJALNOŚĆ:

Codziennie żywe ryby, golonki, gęsi, fiaki, różne salatkę oraz duży wybór gorących porcyjek barowych po 50 groszy.

Napoje i piwa w różnych gatunkach dobrze konserwowane.

Przyjmuje zamówienia towarzyskie

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chorób wenerycznych i skór. „Pomoc“

SOSNOWIEC, SIENKIEWICZA 17-a

Czynna: 11-1 i 5-8 pp., w święta: 11-1

Wizyta 5 złotych.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

Stała posada

Energiczne panie ponad 23 lat, znajdują trudnienie w miłej pracy kulturalno-przemysłowej w handlu zewnętrznym. Zgłaszać się z dowodami piątek od godz. 10-13 Sosnowiec, Pilsudskiego 14-a m. 6.

POTRZEBNY pracownik fryzjerski od zaraz Bedzin, Okrzei 44.

POTRZEBNA panna żydówka do dziecka. Lancman, Wspólna 16.

POTRZEBNY szeladnik stolarski. Srodlina, ul. Konopnickiej 4, Gajda.

POTRZEBNY pracownik fryzjerski. Sosnowiec, ul. 1-go Maja 13, S. Koceł.

LOKALE

POSZUKUJE się w Sosnowcu lokalu przemysłowego około 40 m. kwad. może być 2 ubikacje. Zgłoszenia do administracji pod „Lokal“.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ABRAM MOSZEK TRYGER zgubił 3 weksle po 100 złotych wystawione J. Gut-sztejn w Sosnowcu, płatne 25.10, 7.11 i 15.11. 1936 r., które unieważnia.

ZGODA PIOTR zgubił legitymację żywnościową wydaną przez gm. Strzemieszycę.

RÓŻNE

ZAGINAŁ pies wyżeł młody, zwrócić za wynagrodzeniem Robotnicza 1, wiceprokurator Wewióra.

3 warunki

przyjemnego golenia:

dobra brzytwa

dobry pendzel

dobry mydło

a dostaniesz to wszystko u nas

„ADA“ Fabr. Skład, Modrze

jowska 29 (Hale Rozwoju). —

Unieważnienie mistrzostw BOKSERSKICH W ŁODZI.

Wydział sportowy łódzkiego okręgowego związku bokserskiego unieważnił rozgrywki bokserskie o drużynowe mistrzostwo Łodzi pomiędzy Hakoachem i IKF, jak wiadomo zwycięstwo odniósł IKF. w stosunku 11:5.

Przyczyną unieważnienia zawodów był fakt, niefortunnego i nieprzepisowego wzięcia zawodników, które się odbyło zamiast na godzinę, na 25 minut przed zawodami i to jedynie w obecności przewodniczącego wydziału spraw sędziowskich.

Powtórzenie meczu wyznaczono na dzień 18 października. Unieważnienie tego meczu wywołało w Łodzi zrozumiałą sensację.